

Z sa kordonu.

Wydawnictwo etnograficzne. W muzeum techniczno-przemysłowym w Krakowie, powstał projekt wprowadzenia w życie wydawnictwa etnograficznego. Wydawnictwo to ozdobić będzie kilkaset barwnymi tablicami, które będą miały na celu zaznajomienie szerszej publiczności z oryginalnymi strojami ludowymi w całej Polsce. Dzieło jest wynikiem żmudnej pracy kilku ludzi.

Największą zasługę około tego wydawnictwa położył inspektor Seweryn Udziała, założyciel muzeum etnograficznego. Materiał zebrany i już przygotowany ma przedstawiać niepoślednią wartość artystyczną i muzułną. Celem pokrycia znacznych kosztów finansowych jakie to wydawnictwo spowoduje, muzeum poczyniło starania o subwencje Rady miasta, wydziału krajowego, ministerstwa handlu i przemysłu a nadto innych publicznych instytucji.

Wzręczenie zagrody pocie ludowemu. W sobotę, w Tarnobrzegu, odbyło się uroczyste oddanie pocie ludowemu, włościaninowi Ferdynandowi Kurasiowi, zagrody kupionej ze składek publicznych.

Przed południem odprawiono uroczyste nabożeństwo w kościele miejscowym, po południu zaś o godzinie 2. miejscowi i goście udali się do Dzikowa pod Tarnobrzegiem. Wszystkie niemal chaty po drodze ozdobiła były chorągiewkami o barwach narodowych.

Poświęcenia zagrody dokonał ks. dziekan Rudnicki w asyście innych księży, poczem przemówił w imieniu komitetu, oddając zagrodę Kurasiowi. Przemawiali następnie: właściciel Dzikowa, Zdzisław hr. Tarnowski, marszałek powiatu, Zbigniew Horodyski; włościanin Wryk i Słomka, a sekretarz komitetu, Kolasinski, odzywał podziękowanie wzruszonego Kurasia, który — jak wiadomo — jest głuchoniemy.

Na uroczystości nadesłano liczne depesze, między innymi od Stanisława hr. Tarnowskiego, prof. Antoniego Maleckiego, Andrzeja ks. Lubomirskiego, ministra Bilińskiego, zakładu im. Ossolińskich, ks. biskupa Iwowskiego Peleczara, wielu posłów, redakcji pism i instytucji oświatowych.

Zapowiedziano na południe wiec oświatowy odwołano z powodu nieprzybycia referenta, posła Tetmajera.

Uczestnicy uroczystości wyruszą jutro na wieczone do Sandomierza.

Polacy w Prusach Królewskich. W tych Prusach Królewskich wynosi liczba ludności polskiej włącznie z kaszubską — z pominięciem dwujęzycznych — 583.052, podczas gdy ogólna liczba mieszkańców osiąga cyfrę 1.708.474. Znaczy to, że w Prusach Królewskich ludność polska wynosi nieco ponad trzecią część ogólną ludności.

Aresztowanie oszustów. W Katowicach aresztowano trzech oszustów, którzy usiłowali z pomocą fałszywego czeku zainkasować w jednym z banków w Hucie Królewskiej 20.000 marek.

Z Rosji.

Pogłoski o ulaskawieniu Łopuchina. W kołach biurokratycznych Petersburga uporyczywie krąży pogłoska, że wkrótce ogłoszony zostanie akt o ulaskawieniu byłego dyrektora departamentu policji, A. Łopuchina.

Echa katastrofy na Syberji. Jak wiadomo, się obecnie podczas katastrofy na koleji zabajkalskiej pociągu, w którym jechał do Japonji ks. Henryk pruski, ciężko ranni zostali konduktor, kucharz i jeden z obsługi pociągu.

Delegacja francuska. We wtorek z Paryża do Petersburga przybyły dwie francuskie delegacje wojskowe. Jedna od rządu francuskiego, a druga od dwóch francuskich stowarzyszeń wojskowych. Obydwie te delegacje udadzą się na uroczystości z powodu jubileusza wielkiej wojny do Moskwy i do Borodina.

Wiadomości polityczna.

Heinold a Kolo polskie. Agencja Herzoga podaje na zasadzie informacji otrzymanych od wysoko postawionej osobistości, że minister spraw wewnętrznych bar. Heinold już w sobotę powrócił do Wiednia i że w najbliższych dniach ma zapisać dezyzję, czy przez ministrów, hr. Stürgkha, pozostaje nadal na stanowisku, czy na mocy orzeczenia lekarzy — usunie się z życia prywatnego życia. Na wypadek, gdyby hr. Stürgkha podał się do dymisji, uchodziłby niemal za pewne, że poeci cesarzowi na swego następcę bar. Heinolda.

Wiadomość o ustąpieniu hr. Stürgkha i wyznaczenie na jego miejsce bar. Heinolda, wywołała w kołach polskich wrażenie ujemne. Po stronie polskiej panuje niechęć przeciw bar. Heinoldowi z powodu znanego orędzia do rusinów. Jedyne wskutek audjencji prezesa Kola polskiego, dr. Leo, u cesarza, nie podjęto wówczas żadnej dalszej akcji przeciw bar. Heinoldowi; nie może być jednak mile widzianem, gdyby w razie ustąpienia hr. Stürgkha, bar. Heinold zajął jego stanowisko.

Podróż serbskiego następcy tronu. Wychodzący w Białogrodzie dziennik „Polityka“ donosi, że dnia 28 b. m. (10 września) serbski następca tronu udaje się do Petersburga. O celu podróży „Polityka“ nie nadmienia.

Turcja i Persja. Pod pretekstem uspokojenia kurdów, pisze gaz. „Now. Wremia“, turcy systematycznie powiększają kontyngens swoich wojsk w Urmmi, co stwierdzają ostatnie telegramy nadesłane z Urmmi.

„Now. Wremia“ dzwoni z tego powodu na alarm, oświadczając, że: „wobec kryzysu wewnętrznego w Turcji, nie można objętnie patrzeć na takie powiększenie sił tureckich pod bokiem Rosji, w najbliższej części Persji, będącej spizarnią dla naszego (rosyjskiego) okręgu kar-

skiego, jak również dla wilajetu erzermńskiego w Turcji. Wojna z Turcją może nam grozić w najbliższej przyszłości, ponieważ właśnie bezład wewnętrzny i waśnie wewnętrzne mogą znieślić rząd turecki do pokierowania sprawą tak, aby oburzenie narodu wyladowało się w „świętej“ wojnie z sąsiadem oraz wrogiem historycznym, co byłoby jedynym środkiem stłumienia niesnasek wewnętrznych. Nie należy zapominać, że w czasie poprzednich wojen nam bardzo pomocne było przywrócenie do Persji, dzięki której w czasie wojny przerywał się dół do Turcji produktów spożywczych z Urmmi. Oprócz tego prawie nie do przebycia będące góry, wznoszące się na terytorjum tureckim w okręgu zakaukaskim, bronią rosyjskie posiadłości od wszelkiego wtargnięcia z tej strony, tymczasem droga przez Urmmie jest jedyną arterją komunikacyjną do bezbronnej granicy zakaukaskiej.

Wiadomo wreszcie, że turecy od dawna działają w środowisku ludności muzułmańskiej Rosji i mają nadzieję na sympatje swych współwyznawców.

Posel rosyjski w Konstantynopolu otrzymał polecenie z Petersburga, aby uczynił nowe, energiczne wystąpienie do rządu tureckiego z powodu zwiększenia zastępów wojsk tureckich w Urmmi.

„Czyż nie jest zdumiewające, dodaje z oburzeniem „Now. Wrem.“, że na tę wystąpienia rząd turecki odpowiedział nowym powiększeniem swoich sił wojennych w rzeczonyj części Persji“.

Zamęt na Bałkanach. Korespondent gaz. „Birz. Wied.“ donosi do swego pisma z Sofji, że z wielkimi trudnościami udało mu się stwierdzić, iż istnieją rządy bułgarski wystąpił do wielkich mocarstw z propozycją zastoso-

paragrafu 23 traktatu berlińskiego 1878 r. (tyczącego się wprowadzenia reform w duchu liberalnym w okręgach chrześcijańskich tureckiego terytorjum na Bałkanach).

Odpowiedzi na tę propozycję przedstawiciele Bułgarii przy rządach wielkich mocarstw jeszcze nie nadesłali, zachodzi jednak obawa wpływu gabinetu berlińskiego na rząd austriacko-węgierski, aby ten odrzucił propozycję bułgarską jako zbyt przedczesną.

Tymczasem w Bułgarii podniecenie się wzmagają. Wiece odbywają się jeden po drugim. Skonstatowano również wielkie podniecenie wśród oficerów armji. Gazeta „Golos Armji“ domaga się niezwłocznego ogłoszenia wojny, oświadczając, że w razie przeciwnym rząd zobowiąże się wszelkiego autorytetu. „Nadeszła chwila, pisze rzeczona gazeta, w której rząd ma możność czynem stwierdzić swą solidarność z narodem przez wzięcie w obronę gnębionych braci-macedońców“.

Zaczęli przybywać korespondenci gazet angielskich w celu towarzyszenia w pochodzie armji bułgarskiej.

ZAREGISTROWANIE ZWIĄZKU DUBROWINA. Petersburgski urząd miejski do spraw związków i stowarzyszeń zezwolił na rejestrację założonego przez Dubrowina T-wa Wszechrosyjskiego związku narodu rosyjskiego, mającego na celu zachowanie Rosji jedną i nierozdzielna przy panowaniu w niej prawosławia, nieograniczonej władzy cesarza i pierwszeństwa narodu rosyjskiego.

AUDJENCJA. Petersburg. Cesarzowi miał szczęście przedstawić się syn zmarłego wydawcy gaz. „Now. Wremia“ Michał Suworin.

PRZEKSZTAŁCENIE SZKÓŁ DUCHOWNYCH. Petersburg. Synod zamierza przekształcić czteroklasowe szkoły duchowne na ośmioklasowe, przyczem otwarcie klas siódmej i ósmej ma być skutecznioje sumptem duchowieństwa.

BUDOWA PORTÓW. Petersburg. Ministerjum handlu wnosí do preliniarza na rok 1913 ósmnaście milionów na budowę portów.

URZĘDNIKI SĄDOWI POD SĄDEM. Kijów. Dwóch urzędników Izby sądowej zostali oddani pod sąd za nadużycia służbowe i fałszerstwa.

BEZROBOCIE TRAMWAJARZY. Charków. Na te ekonomicznem zastrajkowali konduktorzy i woźnicy tramwajów. Tramwaje nie kursują.

Charków. Bezrobocie pracowników tramwajowych wobec groźby wydalenia zakończyło się.

BANDYTYZM. Niżny Nowogród. Na poboczu sklepów monopolowych napadli bandyci, którzy go przestrelili, lecz od zdążył uciec z pieniędzmi. Bandyci zbiegli.

DZUMA. Astrachan. Przez badanie bakterjologiczne ropienia chorych, w siole „Zawietnoje“ skonstatowano zarazki dzumy. Podejrzone zaślubienia zakończone wypadkami śmiertelnymi zdarzyły się również w miejscowości Rachinka i okolicy.

KARA ŚMIERCI. Troick. W sprawie o napad zbrojny na kancelarję leśniczego w Siemiozierem, sąd wojenny skazał b. nauczyciela A. Panasienkę i jego współnika Borysenkę, na karę śmierci — innych dwóch współników na karę bezterminową, dwóch na więzienie, sześciu uniewinniono.

ZAMACH ZBRODNICZY. Piątgorsk. Podpułkownik żandarmerji, Łupaków, raniony został wystrzałem nieznanego sprawcy, który zdołał zbiec.

PORWANI PRZEZ BALON. Budapest. W czasie przygotowań do lotu balonu wojskowego na plac ćwiczeń artyleryjskich w Erkeni, balon uwrwał się z rak trzymających go żołnierzy i porwał ze sobą trzech trzymających liny na wysokość kilkaset metrów. Dwóch zostało zabitych, trzech zginął bez wieści.

ROKOWANIA POKÓJOWE. Wiedeń. „Neue Fr. Presse“ wydrukowało wywiad z Kiamil-paszą, który zaprzecza skłonności Turcji do jakichkolwiek ustępstw w sprawie narodowości, w sprawie decentralizacji lub nadania nowych przywilejów narodom tureckim.

Rzym. Korespondent „Ag. Inf.“ na podstawie urzędowych informacji zaprzecza wszelkim wiadomościom prywatnym o rokowaniach pokojowych pomiędzy przedstawicielami Włoch i Turcji. Rokowania te prowadzone są przy zachowaniu zupełnego sekretu i o toku ich informowania się tylko: przez ministrów i minister spraw zewnętrznych.

Rzym. Rząd nie udzielał posłuchania trzem delegatom wysp zajętych przez włochów. Rzeczeni przedstawiciele wysp szukają memorandum, w którym mają wykażać sytuację ludności na wyspach i prosić o wybaczenie tej ludności z pod represji tureckich.

DROŻYZNA W NIEMCZECH. Berlin. Siedmdziesiąt zgromadzeń socjalistów niemieckich w celu wyrażenia protestu z powodu drożyzny artykułów spożywczych uchwalilo żądać zniesienia cel na zboże i paszę dla bydła, otwarcia granic dla wwozu bydła i mięsa, wreszcie żądać niezwłocznego zwolnienia parlamentu.

WILHELM II W SZWAJCARJI. Bazylea. O godzinie trzeciej i pół po południu przybył Wilhelm II, spotkany na dworcu przez władze. Po kwadransie cesarz wyjechał do Zurichu.

Zurich. Cesarz Wilhelm przybył tu o godzinie 5 m. 20 po południu. Na dworcu kolejowym powitany był przez prezydenta związku, przedstawicieli rad związkowych oraz władz wojskowych. Cesarz wraz z prezydentem udali się do willi „Ritberg“, przeznaczonej na czasową rezydencję dla cesarza. Wieczorem odbył się obiad galowy.

Zurich. Cesarz Wilhelma extrapolciem przybył rano na teren manewrów, które odbędą się pod Kirchbergiem.

KATASTROFA W KOPALNI. Bethune (Francja, depart. Pas de Calais). Z siedmdziesięciu trzech górników, znajdujących się w szybie, dwudziestu trzech zostało silnie porażonych, trzech zmarło, dziesięciu wydobyto bez szwanku. Prawdopodobnie 37-miu, którzy pozostali w szybie, zginęli.

MANEWRY ANGIELSKIE. Londyn. Około Aldershotu i Windsoru rozpoczęły się manewry armji.

Petersburg. Petersburgski urząd miejski do spraw związków i stowarzyszeń zezwolił na rejestrację założonego przez Dubrowina T-wa Wszechrosyjskiego związku narodu rosyjskiego, mającego na celu zachowanie Rosji jedną i nierozdzielna przy panowaniu w niej prawosławia, nieograniczonej władzy cesarza i pierwszeństwa narodu rosyjskiego.

AUDJENCJA. Petersburg. Cesarzowi miał szczęście przedstawić się syn zmarłego wydawcy gaz. „Now. Wremia“ Michał Suworin.

PRZEKSZTAŁCENIE SZKÓŁ DUCHOWNYCH. Petersburg. Synod zamierza przekształcić czteroklasowe szkoły duchowne na ośmioklasowe, przyczem otwarcie klas siódmej i ósmej ma być skutecznioje sumptem duchowieństwa.

BUDOWA PORTÓW. Petersburg. Ministerjum handlu wnosí do preliniarza na rok 1913 ósmnaście milionów na budowę portów.

URZĘDNIKI SĄDOWI POD SĄDEM. Kijów. Dwóch urzędników Izby sądowej zostali oddani pod sąd za nadużycia służbowe i fałszerstwa.

BEZROBOCIE TRAMWAJARZY. Charków. Na te ekonomicznem zastrajkowali konduktorzy i woźnicy tramwajów. Tramwaje nie kursują.

Charków. Bezrobocie pracowników tramwajowych wobec groźby wydalenia zakończyło się.

BANDYTYZM. Niżny Nowogród. Na poboczu sklepów monopolowych napadli bandyci, którzy go przestrelili, lecz od zdążył uciec z pieniędzmi. Bandyci zbiegli.

DZUMA. Astrachan. Przez badanie bakterjologiczne ropienia chorych, w siole „Zawietnoje“ skonstatowano zarazki dzumy. Podejrzone zaślubienia zakończone wypadkami śmiertelnymi zdarzyły się również w miejscowości Rachinka i okolicy.

KARA ŚMIERCI. Troick. W sprawie o napad zbrojny na kancelarję leśniczego w Siemiozierem, sąd wojenny skazał b. nauczyciela A. Panasienkę i jego współnika Borysenkę, na karę śmierci — innych dwóch współników na karę bezterminową, dwóch na więzienie, sześciu uniewinniono.

ZAMACH ZBRODNICZY. Piątgorsk. Podpułkownik żandarmerji, Łupaków, raniony został wystrzałem nieznanego sprawcy, który zdołał zbiec.

PORWANI PRZEZ BALON. Budapest. W czasie przygotowań do lotu balonu wojskowego na plac ćwiczeń artyleryjskich w Erkeni, balon uwrwał się z rak trzymających go żołnierzy i porwał ze sobą trzech trzymających liny na wysokość kilkaset metrów. Dwóch zostało zabitych, trzech zginął bez wieści.

ROKOWANIA POKÓJOWE. Wiedeń. „Neue Fr. Presse“ wydrukowało wywiad z Kiamil-paszą, który zaprzecza skłonności Turcji do jakichkolwiek ustępstw w sprawie narodowości, w sprawie decentralizacji lub nadania nowych przywilejów narodom tureckim.

Rzym. Korespondent „Ag. Inf.“ na podstawie urzędowych informacji zaprzecza wszelkim wiadomościom prywatnym o rokowaniach pokojowych pomiędzy przedstawicielami Włoch i Turcji. Rokowania te prowadzone są przy zachowaniu zupełnego sekretu i o toku ich informowania się tylko: przez ministrów i minister spraw zewnętrznych.

Rzym. Rząd nie udzielał posłuchania trzem delegatom wysp zajętych przez włochów. Rzeczeni przedstawiciele wysp szukają memorandum, w którym mają wykażać sytuację ludności na wyspach i prosić o wybaczenie tej ludności z pod represji tureckich.

DROŻYZNA W NIEMCZECH. Berlin. Siedmdziesiąt zgromadzeń socjalistów niemieckich w celu wyrażenia protestu z powodu drożyzny artykułów spożywczych uchwalilo żądać zniesienia cel na zboże i paszę dla bydła, otwarcia granic dla wwozu bydła i mięsa, wreszcie żądać niezwłocznego zwolnienia parlamentu.

WILHELM II W SZWAJCARJI. Bazylea. O godzinie trzeciej i pół po południu przybył Wilhelm II, spotkany na dworcu przez władze. Po kwadransie cesarz wyjechał do Zurichu.

Zurich. Cesarz Wilhelm przybył tu o godzinie 5 m. 20 po południu. Na dworcu kolejowym powitany był przez prezydenta związku, przedstawicieli rad związkowych oraz władz wojskowych. Cesarz wraz z prezydentem udali się do willi „Ritberg“, przeznaczonej na czasową rezydencję dla cesarza. Wieczorem odbył się obiad galowy.

Zurich. Cesarz Wilhelma extrapolciem przybył rano na teren manewrów, które odbędą się pod Kirchbergiem.

KATASTROFA W KOPALNI. Bethune (Francja, depart. Pas de Calais). Z siedmdziesięciu trzech górników, znajdujących się w szybie, dwudziestu trzech zostało silnie porażonych, trzech zmarło, dziesięciu wydobyto bez szwanku. Prawdopodobnie 37-miu, którzy pozostali w szybie, zginęli.

MANEWRY ANGIELSKIE. Londyn. Około Aldershotu i Windsoru rozpoczęły się manewry armji.

W manewrach bierze udział 20 samolotów i jeden sterowiec.

W EGIPCIE. Kair. Nadal trwają aresztowania w związku z wykryciem proklamacji nawołujących do powstania. Porucznikowi policji śledzić studentów. Zawieszono gazetę nacjonalistyczną „Leva“.

AUDJENCJA U MIKADA. Tokio. Członkowie ciała dyplomatycznego przedstawili się cesarzowi i cesarzowej. Razem z posłem rosyjskim przedstawił się agenci wojskowej i marynarki.

BEZROBOCIE W AMERYCIE. Charleston (Ameryka, stan Karoliny). Z powodu zamieszek w związku z bezrobociem górników ogłoszono stan wojenny. Skonfiskowano 1500 karabinów, 7 mitraljż, mnóstwo rewolwerów i 200 tysięcy nabo.

Na szerokim świecie.

Rosjanie w senacie Finlandzkim. Według informacji prasy młodofiskalskiej sprawa nowego składu senatu finlandzkiego na najbliższe trzecielićce wkrótce rozważana będzie w Radzie ministrów. Minister spraw wewnętrznych, Makarow, podziela zapatrywanie general-gubernatora, który pragnie, aby w senacie finlandzkim zasiadali rosjanie na mocy ustawy o równouprawieniu rosjan w Finlandji. Przeciwno temu zamachowi na senat finlandzki miało wystąpić kilku ministrów, których nazwisk pisma nie podają.

Sprawa członków magistratu wyborczego. Członkowie magistratu wyborczego, połączyci do odpowiedzialności przez władze rosyjskie za niewydatnie świadczenia handlowego rosjaninowi, jak donosi „Now. Wremia“ wnieśli do wyborczego sądu wyższego skargę na przemoc ze strony rosjan. Sąd wyższy postanowił zażądać wyjaśnienia od gubernatora.

Stan wojenny w Finlandji. W Urzędowej „Finlandzkiej Gazecie“ ogłoszono, że wskutek wprowadzenia stanu wojennego w Kronsztaście rozciągnięta jest ona na część gub. wyborckiej, a mianowicie na rejon fortu Mikołajewskiego. Środek praktycznie jest drugorzędny, gdyż obejmuje przestrzeń nieznaczną, lecz zasadniczo w Finlandji traktowany jest bardzo poważnie. Jest to pierwszy wypadek ogłoszenia na terytorjum finlandzkim stanu wojennego w czasie pokoju.

Język fiński w instytucjach finlandzkich. „Uusi Suometar“ donosi, że pogłoski o oczekiwaniem jakoby manifestacji w sprawie wprowadzenia języka rosyjskiego do instytucji rządowych w Finlandji są przedczesne.

Biskup unicki w Kanadzie. Biskupem dla rusinów w Kanadzie zamianowany został ks. Mykita Budka, prefekt w gr. kat. duchownem seminarjum Iwowskim i referent spraw emigracyjnych w gr. kat. metropolitalnym konsystorzu. Ks. Budka liczy lat 33, święcenia kapłańskie otrzymał dopiero przed 9 laty. Obecnie bawi ks. Budka na misjach w Bośni.

GIEŁDA.

Warszawa, 22 VIII (w kop. za pud).

Pszenica samarska . . . mocno 122-123
Zyto 98
Owies biały zwyczajny 85-86
czarny 80
Siemię iniane stopowe 84 1/2% . . . 207
konopne gumienne . . . . . —
Otręby pszenne . . . . . —
Gryka 103

Królewiec, 22 VIII (w mark. za 1000 kil).

Pszenica ros. czarna 152-170
Zyto rosyjskie . . . . . —
Owies biały zwyczajny 115-118
Jęczmień pastewny . . . . . spok 125-155
Otręby pszenne grube 103-110
Groch „Wiktoria“ 130-210
Siemię iniane 95% 95-100
Rzepak . . . . . spok 160-175
Makuchy słonecznikowe 132-138
konopne 103-115

Petersburg, 22 VIII 1912 r.

Nastrój dla lokacyjnych spokojny, dywidendowych po dużym ożywieniu słabszy, premjówek słabszy.

London 3 mies. — czek . . . 94.67
Berlin 3 mies. — czek . . . 46.26
Paryż 3 mies. — czek . . . 57.43
4 1/2% Renta państwowa . . . 93 3/4
5% Politycka wewn. 1905 r. (em.kup. 105 1/2%) . . . 105 1/2
5% „ „ „ 1903 r. . . 105 1/2
4 1/2% ros. państw. 1905 r. . . 100 1/2
5% „ „ „ 1906 r. . . 105 1/2
4 1/2% „ „ „ 1909 r. . . 100 1/2
4 1/2% Lisy zastawne b. stach . . . 90 1/2
5% „ „ „ „ . . . 101 1/2
5% promjówka I em. 1884 r. . . 471.-
5% „ „ II 1886 r. . . 355.-
5% „ „ III (szlachecka) 312.-
3 1/2% lisy zast. b. szlacheckie . 87 1/2
4 1/2% oblig. miast. Tow. kred. Petersburgskiego 80%, Kijowskiego — Moskiewskiego . . . . . —

Z RYNKU ZBOŻOWEGO.

(Podane przez redakcję „Tygodnika Rolniczego“).

Głównym momentem kształtującym nastrój międzynarodowego rynku zbożowego, wciąż jeszcze pozostaje zła pogoda. Owies i jęczmień w Europie zachodniej, a u nas owies, w znacznej części, są jeszcze na polu, jakości ucierpią, zanosi się nawet w tym kraju na potrzebę zamiany ziarna miejscowego na ziarno importowane — wobec wielkich wymagań konsumentów angielskich. W Niemczech na zachodzie poważnie zaczyna mówić o zagrożeniu ziemniaków. U nas i w Rosji również zła pogoda hamuje roboty w polu.

Kraje eksportujące wykazują wciąż jeszcze małą podaż. Więcej nie wysyła zboża Stany Zjednoczone, natomiast nadzieje na zwiększenie podażi z Rosji na razie nie utraczyły, wznosią się jeszcze w całej pełni. Zapasy zaś w Europie i w Ameryce są bardzo niużne.

Wszystko to razem stwarza nastrój niepewny, wyczuwany, wobec braku zapasów przeważa jednak tendencja wyżkwa. Jedyną tendencją notowanie — „tendencja mocna“, „stała“ bardzo często zmienia się na „słaba“. W końcu zeszłego tygodnia np. w Stanach Zjednoczonych wobec wiadomości o poprawieniu się pogody w Kanadzie i na zachodzie, cena pszenicy spadła, później znowu poszła w górę. W Niemczech popył na żyto i pszenicę zwiększa się i to wywołuje wyżkwe.

W państwie Rosyjskim ostatnimi dniami nastąpiło pewne ożywienie rynków. Zwiększa się nieco podaż, a zwłaszcza popył, przy tendencji wyżkowej. Na ogół jednak zarówno na rynkach wewnętrznych, jak i w portach ruch miewalny. Wiadomości zaś o znaczeniu wyższym w r. b. urodzaju w Rosji, niż w roku zeszłym, formy określonej zupełnie i stalej nie wykazują.

GENY ZBOŻA.

Doniesienia telegraficzne Ag. Pet.

Berlin, 22 VIII (w mark. za 1000 kilo).

Pszenica na termin bliższy 209-
„ „ „ dalszy 209 1/2
Zyto na termin bliższy 170 1/2
„ „ „ dalszy 171-
Owies na termin bliższy 174 1/2
„ „ „ dalszy 171 1/2
Jęczmień ros. dunajski za gotów. 169-174

Najważniejsze wiadomości.

Szczegóły w tekście.

W powiecie poniewieskim piornikabił dwie kobiety (teleg.).

W Białymstoku aresztowano inżyniera pod zarzutem szpiegostwa (z pow.).

W Warszawie aresztowano wielu strejkujących stolarzy z Królestwa. Ferdynandowi Kurasiowi wręczono dar narodowy w postaci zagrody włościańskiej (z sa kordonu).

Rząd opracowuje projekt reformy samorządu miejskiego (inf. i pogl.).

W Charkowie zastrajkowała obsługa tramwajów (teleg.).

Spodziewane jest ustąpienie hr. Stürgkha i objęcie jego stanowiska przez bar. Heinolda (wiad. pol.).

Na Węgrzech balon porwał trzech żołnierzy (teleg.).

W Niemczech odbywają się zgromadzenia socjalistyczne, protestujące przeciw drożyznie (teleg.).

W Bethune w kopalni zginęło kilkadziesiąt robotników (teleg.).

W Bułgarii z dniem każdym wzmagają się akcje na rzecz wojny z Turcją (Zamęt na Bałkanach).

W Egipcie policja dokonująca aresztowań nacjonalistów (teleg.).

W Charleston (Ameryka) ogłoszono stan wojenny (teleg.).

Warszawa, 22 VIII (w kop. za pud).

Pszenica samarska 122-123
Zyto 98
Owies biały zwyczajny 85-86
czarny 80
Siemię iniane stopowe 84 1/2% . . . 207
konopne gumienne . . . . . —
Otręby pszenne . . . . . —
Gryka 103

Królewiec, 22 VIII (w mark. za 1000 kil).

Pszenica ros. czarna 152-170
Zyto rosyjskie . . . . . —
Owies biały zwyczajny 115-118
Jęczmień pastewny . . . . . spok 125-155
Otręby pszenne grube 103-110
Groch „Wiktoria“ 130-210
Siemię iniane 95% 95-100
Rzepak . . . . . spok 160-175
Makuchy słonecznikowe 132-138
konopne 103-115

GIEŁDA.

Warszawa, 22 VIII 1912 r.

Nastrój dla lokacyjnych spokojny, dywidendowych po dużym ożywieniu słabszy, premjówek słabszy.

London 3 mies. — czek . . . 94.67
Berlin 3 mies. — czek . . . 46.26
Paryż 3 mies. — czek . . . 57.43
4 1/2% Renta państwowa . . . 93 3/4
5% Politycka wewn. 1905 r. (em.kup. 105 1/2%) . . . 105 1/2
5% „ „ „ 1903 r. . . 105 1/2
4 1/2% ros. państw. 1905 r. . . 100 1/2
5% „ „ „ 1906 r. . . 105 1/2
4 1/2% „ „ „ 1909 r. . . 100 1/2
4 1/2% Lisy zastawne b. stach . . . 90 1/2
5% „ „ „ „ . . . 101 1/2
5% promjówka I em. 1884 r. . . 471.-
5% „ „ II 1886 r. . . 355.-
5% „ „ III (szlachecka) 312.-
3 1/2% lisy zast. b. szlacheckie . 87 1/2
4 1/2% oblig. miast. Tow. kred. Petersburgskiego 80%, Kijowskiego — Moskiewskiego . . . . . —

Z RYNKU ZBOŻOWEGO.

(Podane przez redakcję „Tygodnika Rolniczego“).

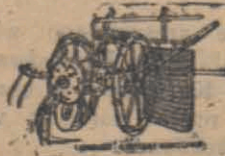
Głównym momentem kształtującym nastrój międzynarodowego rynku zbożowego, wciąż jeszcze pozostaje zła pogoda. Owies i jęczmień w Europie zachodniej, a u nas owies, w znacznej części, są jeszcze na polu, jakości ucierpią, zanosi się nawet w tym kraju na potrzebę zamiany ziarna miejscowego na ziarno importowane — wobec wielkich wymagań konsumentów angielskich. W Niemczech na zachodzie poważnie zaczyna mówić o zagrożeniu ziemniaków. U nas i w Rosji również zła pogoda hamuje roboty w polu.

Kraje eksportujące wykazują wciąż jeszcze małą podaż. Więcej nie wysyła zboża Stany Zjednoczone, natomiast nadzieje na zwiększenie podażi z Rosji na razie nie utraczyły, wznosią się jeszcze w całej pełni. Zapasy zaś w Europie i w Ameryce są bardzo niużne.

Wszystko to razem stwarza nastrój niepewny, wyczuwany, wobec braku zapasów przeważa jednak tendencja wyżkwa. Jedyną tendencją notowanie — „tendencja moc

ANGIELSKA KOPACZKA BAMFORDA

model 1912 r.,

przy tej samej ilości ludzi kopie dwa razy prędzej i dwa razy taniej jak ręka ludzka. Kłębów nie uszkadza, nie zostawia w ziemi i nie rozrzuca, lecz układa na szerokość 2-ch łokci.

Owijanie się i zapychanie wykluczone na najbujniejszej naci.

NB. Na konkursie u W-go W. Meylerta w Marcecinie, 5 października 1910 r., pracowało 7 różnych kopaczek, z pośród których W-ny Meylert nabył dla siebie kopaczkę Bamforda. Kopaczka Ransome'a, zaproszona i zameldowana, przed samym konkursem wycofała się.

Wykopanie 50 morgów kopaczką BAMFORDA zwraca w pierwszym roku koszt kupna maszyny.

Kopaczkę Bamforda można obejrzeć w składach naszych w Warszawie i w Wilnie. Ilustrowane opisy posyłamy darmo. 55992

Towarzystwo Akcyjne

TADEUSZ KOWALSKI i A. TRYLSKI

WILNO, Ś-to Jerska 32.

WARSZAWA, Miodowa 4.

!! Uwadze Szanownych Pań !!

Już ZOSTAŁ OTWARTY w WILNIE, ul. Zacharzewska Nr 33 m. II, dom W-go Uniechowskiego,

Warszawski Salon „LES MODES”

Salon zaopatrzony w gotowe najwykwintniejsze modele ostatnich nowości paryskich. 54654

KRAWCY DAMSCY

STEFANOWSKI i MARCINIAK

Wilno, ul. Wielka Nr 20, wejście ze Ś-to Michalskiego zaułka.

Polecają otrzymane ostatnie nowości. 56240

Dla prenumeratorów „Kurjera Litewskiego” cena zniżona.

ZASADY I CAŁOŚĆ WIARY KATOLICKIEJ

przez Ks. GAUME'A.

Zawierają historję wiary Katolickiej, przedstawioną w sposób jasny i przystępny.

Wykładowi swemu znakomity autor nadaje barwę i wdzięk użyciem trafnych porównań, pouczających przykładów i wydarzeń życia społecznego, co zaciekawia czytelnika i zachęca do dalszego czytania. Dzięki tym zaletom dzieło Zasady i Całości Wiary Katolickiej może być z pożytkiem czytane i dobrze rozumiane nawet przez osoby mało wykształcone oraz lud wiejski.

Cena całości rb. 8, z przesyłką rb. 10. Na papierze welinowym rb. 10, z przesyłką rb. 12.

Dla prenumeratorów „Kurjera Lit.” cena zniżona: za całość rb. 5, z przesyłką rb. 7, na welinowym papierze rb. 7, z przesyłką rb. 9.

Do nabycia we wszystkich księgarniach oraz w administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie, plac Katedralny nr. 4.

Ze względu na wielką doniosłość dzieła tego, a także, że dzieła podobne rzadko się pojawiają ze względu na znaczny koszt przy jego wydaniu, Zasady i Całość Wiary Katolickiej powinny znajdować się w każdej bibliotece zarówno osób duchownych, jak i świeckich. Zasady i Całość Wiary Katolickiej zamykają się w 8 tomach, każdy tom objętości 350-400 stron.

PRZED UŻYCIEM. PO UŻYCIU.

Tak nadzwyczajną zmianę wywołuje
KOLA-DULTZ
najlepsza naturalna pożywka dla mózgu i systemu nerwowego.

Usposobienie, działalność umysłowa, jak i wogóle każda inna, oraz każde poruszenie ciała, zależne są od mózgu.

Oslabienie, apatia, wyczerpanie, osłabienie nerwów oraz ogólna bezsilność są oznakami braku energii życiowej. Ktokolwiek chce czuć się zdrowym, rześkim oraz ciężej się pełnią władz umysłowych i fizycznych, jako też dobrą pamięć, a pracę i wszelkie trudy życiowe jako przyjemność odczuwać, ten niechaj używa Kola-Dultza. Jest to naturalna pożywka dla mózgu i nerwów, odnawiająca i odświeżająca jednocześnie krew i będąca w ten sposób źródłem życia i nowej siły dla wszystkich organów ciała.

Kola-Dultz przywraca ochotę do życia i pracy oraz uczucie młodości wraz z jej zdrowiem i energią, które są rejdymia powodzenia i szczęścia. Przy codziennym zażywaniu przez jakiś czas Kola-Dultza, nerwy się wzmacniają, wszelkie osłabienie ustępuje, a zdrowie i siły powracają niezwłocznie. Kola zalecana jest przez powagi lekarskie całego świata i stosowana w szpitalach i sanatoriach dla nerwowych.

Proszę żądać KOLA-DULTZ bezplatnie. Teraz daję każdemu możliwość wzmożenia nerwów, wystarczy napisanie karty pocztowej z podaniem dokładnego adresu, aby otrzymał BEZPŁATNIE 1 FRANKO ILOŚĆ KOLA-DULTZ'u, wystarczającą do wypróbowania zdumiewającego działania tego środka. Gdy skutek okaże się zadawalającym, natenczas prosimy uprzejmie o łaskawe zaszyczenie nas zamówieniem. Prosimy o żądanie próby natychmiast, zanim W-pan nie zapomni o swym zamiarze wypróbowania naszego KOLA-DULTZ'u. 53382

Akc. Tow. „Powszechna Fabryka Przetworów Chemicznych w Budapeszcie”. Reprezentant na Królestwo i Cesarstwo A. Hering, Warszawa, Nowy-Swiat Nr 52, oddział 140.

Biuro „DZIAŁACZ”

Trocka 5, telef. 12-11.

POLECA: nauczycieli, nauczycieli, bony, buchalterów, kasjerów, subiekty, rzadców, ekonomów, gorzelanych, pisarzy, ochmistrzyni, apteczki i wszelką niższą służbę. Przyjmuje się przepisywanie na maszynie w języku polskim i rosyjskim po cenach umiarkowanych. 55094

Za rb. 4.25 najnowsza maszyna do pisania LODOW, łatwo i szybko. Zawiera 1 litr (kwartę). Wysył za zaliczen. poczt. bez zadatku. Przesyłka k. 85. Wincenty Jęzewski, Warszawa skrz. 253, ul. Żorawia Nr 40. (Hurt. rab.) 46695

GOSPODYNIE, kupując w sklepach, gdzie Kasa kontrolująca „National” wydaje drukowane czeki firmowe, co gwarantuje dobry gatunek towaru i prawidłowe otrzymanie należnych pieniędzy przez kasjera. Niezrównana kontrola służby i sklepowych. 54396

Pszczel RZEŻĄCZKE najnowszy środek PÍCZILIN działa szybko, radykalnie i z daniem lekarzy uważany jest za środek racjonalny. Gryzłaiły tylko w pudełkach metalowych po 1 rb. 80 k. Jednakożo działa w ostrych i chronicznych przypadkach i w krótkim czasie usuwa najpocześniejsze objawy rzeżączki. 18576

SKŁAD: Petersburg, Razjeżajka Nr 7, apteka B. Konhejma. Wysyła za zaliczeniem. Koszt przes. stosow. do taryfy poczt. Do nabycia w Wilnie w składach aptecznych Segala i Gruzewskiego.

KSIĘGARNIE GEBETHNERA I WOLFFA

w Warszawie, Lublinie i Łodzi polecają najlepsze

podręczniki do nauki języków obcych bez pomocy nauczyciela 56214

HUGO BERGERA.

Łatwa metoda języka angielskiego Cena 1.20, w opr. 1.50
Łatwa metoda języka francuskiego „ 1.-, „ 1.30
Łatwa metoda języka niemieckiego „ 1.-, „ 1.30
Toż samo, kurs wyższy, uzupełniający „ 1.60, „ 2.-

W fabryce ubrań nieprzemakalnych

M. LEWINKA HANA

ul. Wielka Nr 55. — Telef. 992 56025

Olbrymi wybór ubrań nieprzemakalnych, szwedzkich kurtek i kiti, a także brezentów i rozmaitych cerał.

RZEŻĄCZKE i upławy w ostrej i chronicznej formie szybko i radykalnie leczą zupełnie nieszkodliwy środek (użyte wewnętrznie).

TIELERIN „doktora medycyny uniwersyt. w Genewie GROCHOWSKIEJ”. Cena zw. słoika (na 10 dni) 1 rb. 75 k., podw. 3 rb. bez przes. Szczeg. instrukcja użycia przy słoiku. Wysyłka za zalicz. W razie gdyby środek ten nie pomógł, zwrot pieniędzy. 1310 Adres: dr. Medyc. uniwersytetu w Genewie E. M. GROCHOWSKAJA, Moskwa, Srietenska, Dawaj zastak d. 1-28 m. 3.

M. DEUL w Wilnie

poleca po bardzo niskich cenach:

Węgiel kamienny do parowozów i ogrzewania mieszkań: — Dombrowiecki, Śląski i Doniecki. Myty węgiel kamienny kowalski Doniecki.

Koks odlewnicy, kowalski i gazowy Doniecki. Antracyt płytkowy, kostkowy i gazo-generat. z najlepszych kopalń, specjalnie do kinematografów i gazo-generat. Austriacki i Westfalski.

Surowiec. Oliw do cylindrów i maszyn. Tłuszcz do maszyn „Madja”. Cegły i glinę ogniotwórczą i rury gliniane „Gudron”. 48424

KUPUJEMY JABŁKA-ANTONÓWKI

duże i średnie bez plam. — Dowiedzcie się w kantorze fabryki „WIKTORJA”, od g. 8-12 rano i od 3-6 pop. 55929

Wł. Olszewski. PODRĘCZNIK KORESPONDENCJI HANDLOWEJ Polsko-Niemieckiej.

Niezbędny dla wykładowców, uczniów i samouków. Księgarnia M. ARCTA w Warszawie, Nowy-Swiat Nr 53. Cena rb. 1.20.

Staraniem Tow. Polskiej Szkoły Nauk Politycznych, przy poparciu sejmu krajowego i Rządu i przy udziale Profesorów Uniwersytetu Jagiell. i wybitnych praktyków rozpoczyna w jesieni 1912 r. drugi rok istnienia

POLSKA SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH w Krakowie.

Kursy sask, obejmujące całość obywatelskiego wykształcenia, dwulet. Zapis od 15 do 31 października. Opłata roczna 200 k. (80 rubli). Kwalifikacje dla mężczyzn i kobiet: świadectwo ukończenia szkoły średniej. Program szczegółowy przesyła na żądanie Dyrekcja: Kraków, Studencka 9, Dr. M. Rostworowski, Profesor Uniw. Jagiellońskiego. 34609

Kursy Pedagogiczno-Naukowe żeńskie w WARSZAWIE, Bracka 16.

Założone w r. 1907 przez Katolicki Związek Kobiet Polskich. Wydziały histor.-literacki i matem.-przyrodniczy. Programy na rok 1912/13 w Kancelarji. Zajęcia od 15/IX do 15/VI n. st. Kierowniczka MARJA SĄDZEWICZOWA.

Z dniem 1-go czerwca r. 1912 otwarte zostały

Kursy Zawodowe żeńskie

z oddziałami handlowym i technicznym w Warszawie. Informacji udziela Kancelarja Katolickiego Związku Kobiet polskich (Bracka 16).

38187 Kierownik D-r ŻEL. GROTOWSKI.

Rozpoczynając druk pracy zbiorowej p. t.

WYKŁADY ROLNICZE KOWIEŃSKIE

Rada Kowieńskiego T-wa Rolniczego ogłasza niniejszem przedpłat na to dzieło.

Będzie się ono składało z prac autorów, którzy wykładali w latach 1910 i 1912, mianowicie: Prof. St. Biedrzyckiego, prof. St. M. klaszewskiego, P. J. Miłobędzkiego, prof. St. Mszczorskiego, prof. A. Sempolowskiego, P. K. Stolepko, P. J. Targowskiego i Rady A. W. niawskiego. (Szczegółowy wykaz tytułów prac ogłoszony będzie wkrótce w „Tygodniku Rolniczym”).

Całość obejmie 400-480 str. druku dużego formatu na bardzo ładnym, grubym papierze.

Przedpłata wraz z kosztami przesyłki wynosi 2 rb. 50 kop.

(Cena księgarska bez przesyłki będzie wynosiła conajmniej 2 rb. 50 kop.

Kwotę tę przesyłać należy pod adresem: W. P. Erazm Gruff, sekretarz Kow. Tow. Roln., Kowno, Sadowa 29.

Korzystając z ogłoszonej przedpłaty i nadsyłając w możliwie najprędszym czasie to niedużą kwotę, ziemianie nasz nietylko uzyskują znakomite dzieło po bardzo niskiej cenie, lecz jednocześnie ułatwiają sadanie Radzie Towarzystwa przez dostarczenie już z góry funduszy na pokrycie kosztów wydawnictwa.

Pierwszy Chrześcijański MAGAZYN Warszawski

GOTOWYCH UBIORÓW MĘSKICH W. ZANIEWSKIEGO

WILNO, — ulica Ś-to Jerska Nr 19. 55939

Po gustownem odnowieniu i powiększeniu, został zaopatrzony w wielki dobór, tak gotowego ubrania, jak i materiałów krajowych i zagranicznych na obustunki. — Poleca się jedynemu źródłu, gdzie można tanio ubrać się solidnie i nie być wyzyskanym.

Czekolada „DELIKATES”

Łajsza i LEPSZA od zagranicznej w magazynach detalicznych

T-wa Akc. „WIKTORJA” 27241

Bezwzględnie do sprzedania DOKY 56879

w pobliżu prospektu Ś-to Jerskiego. Cena 32.000. Lukisaki, 1-szy Wileński zauł. Nr 7 m. 1.

Poszukuje majątku bliżej rezydencji, w zdrowej miejscowości, — ilość ziemi minimalna. Adres: Wilno, Ś-to Jerski Nr 4 mieszk. 29. 56422

Sprzedam tanio dwa domy każdy oddzielnie. — Wiadomość: Wieszewo, pow. Oszmiański.

Willa murowana, z ogrodem owocowym, starożytnym, pod samymi Kiejdanami do sprzedania zaraz — traktowane na miejscu 25, 26 sierpnia. Uprzejmie — listownie, telegraficznie. Leon Władysław Siemiradzki, poczta Kiejdany. Majątek Szaryszki. 54911

Posady i prace.

a) Poszukiwano: Gorzelany — retyfikator poszukuje posady, praktyki 8 lat. — Słuchaj kursy gorzelnictwa w Warszawie, dobre świadectwa. Adres: Stobczyk, Mińskię gub., Michał Szpakowski. 55853

b) Zaofiarowano: Potrzebny mleczarz, młody wyrobiony masła i dorozróżni krowami, do gubernji Miedzijskiej, obora 120 krów, pensja 25 rubli, miesięcznie przy gotowym utrzymaniu. — Zgłaszać się osobliście lub listownie: Wilno, Wileński bank Ziomeki, Jan Kiełczewski. 56361

Mieszkania.

Do wynajęcia pokój meblowany ze wszelkimi wygodami, na żądanie z całonocnym utrzymaniem. Nadbrzeżna 28 m. 7. 56388

Mieszkanie do wynajęcia w godzinach 6 pokoi z wygodami. Ś-to Jerski Nr 4, informacje na miejscu u zarządzającego, lub listownie: Oszmian, pana Chądźniskiego. 56456

Na rogu ul. Kałwaryjskiej i Siergiejewskiej, w domu Nr 21 (10-ty od mostu), do wynajęcia mieszkanie 6 i 5 pokoi ze wszystkimi wygodami.

Przyjmuję użyczenie na mieszkanie, opieka rodzinną, fortepian na miejscu, Jakobiński zauł. Nr 10 m. 4. 56388

Przyjmuję na mieszkanie 2-3 pokojowe, 5-6 pokojowe, 3 m. 12. 54906

Stacja dla panienek u nauczycieli szkół miejscowych. Mieszkanie z wygodami, kuchnia staranna, praktyka językowa, pianino i troczeniwa opieka. Adres tymczasowy: Portowa 15-3. 54708

Sklep z pokojem do odstąpienia zaraz. Ulica przyręczpains. Kontrakt długotermin. Wiadomość: Mostowa 12 m. 1. 55379

Stacja dla panien z całonocnym utrzymaniem. Dom obywatelski. Leokadja Bloisewska, Warszawa, Krucza 5 mieszka. 4. 56888

Stacja dla uczących się młodych domów. Siemionowska 38 m. 2. 56391

Różne.

„RAZO” wymyślenie szwedzkie, kle maszynki do polowania, dostarcza po rb. 2 — do składu Mieczysława Poznanski, Warszawa, Marszałkowska 159. 46252

T-WO GRZEGORZ WEJNBURG i ALEKSANDER POZNER, INŻYNIERZY,

Petersburg — Moskwa — Wilno.

Wyłączni reprezentanci dla całej Rosji znanych zakładów angielskich „CAMPBELL”

The Campbell Gas Engine Company, Ltd., Halifax England.

MOTORY

gazogener., naftowe i pół-Dyzelowskie od 4 do 1000 sil. Kompletne instalacje stacji elektrycznych, młynów i fabryk.

W Wilnie zainstalowano 8 motorów.

Oferty i kosztorysy bezpłatnie. 56092

PRZEDSTAWICIEL DLA POŁNOCNO-ZACHODNIEGO KRAJU

S. CEJTLIN,

Wilno, просп. Ś-to Jerski Nr 22 Telefonu Nr 579.

Istniejący od r. 1905 w Warszawie przy ul. Ś-to Krzyżkiej Nr 30 (tel. 64-54)

Gabinet Tłomaczeń i PRZEPISYWANIA NA MASZYNIE

wykonywa szybko i najdokładniej tłumaczenia techniczne, handlowe, specjalne i naukowe na obie języki i vice-versa. Redaguje i tłumaczy broszury, cenniki i t. p. Korespondencja handlowa w sześciu językach. Zamówienia zamieszawych uskuteczniają się niezwłocznie.

Prosimy żądać BENEDYKTINA ochłodzonego

LIQUEUR

BENEDICTINE

Exiger la Benedictine toujours glacée.

Verlangt Benedictine stets gekühlt.

NOWOOTWORZONY

PENSJONAT

Stanisławowej Jaxa-Kwiatkowskiej 52316

w WARSZAWIE, — Nowo-Sienna 3.

Urządzenie komfortowe. Ceny normalne.

!! Szanujcie swe obuwie i używajcie tylko !!

„POMALIN”

idealna, wypróbowana i nieszkodliwa pomadka do obuwia, bez terpentyny.

wyrobu Laboratorium Chemicznego St. Pisiera w Warszawie.

Sprzedaz główna na Wilno i gubernje, hurtowa i detaliczna w Składzie Jana Mazurkiewicza, Wilno, Dominikańska Nr 11. 56843